

392L0058

26.8.92

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

N:o L 245/23

NEUVOSTON DIREKTIIVI 92/58/ETY,

annettu 24 päivänä kesäkuuta 1992,

työssä käytettäviä turvallisuus- ja/tai terveystarkkailuja koskevista vähimmäisvaatimuksista
(yhdeksäs direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka
ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamisso-
pimuksen ja erityisesti sen 118 a artiklan,
ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾, jonka se on
tehnyt kuultuaan työturvallisuuden, työhygienian ja työ-
terveyshuollon neuvoa-antavaa komiteaa,
toimii yhdessä Euroopan parlamentin kanssa⁽²⁾,
ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽³⁾,
sekä katsoo, että

perustamis sopimuksen 118 a artiklassa määrätään, että
neuvosto antaa direktiivein säännökset vähimmäisvaati-
muksista parantaakseen työympäristöä työntekijöiden
turvallisuuden ja terveyden suojelemiseksi,

mainitun artiklan mukaan näissä direktiiveissä on vältet-
tävä säätämästä sellaisia hallinnollisia, taloudellisia ja oi-
keudellisia raskautuksia, jotka vaikeuttaisivat pienten ja kes-
kisuurten yritysten perustamista taikka niiden kehittä-
mistä,

työturvallisuutta, työhygieniää ja työterveyshuoltoa kos-
kevasta toimintaohjelmasta annetussa komission tiedoksi-
annossa⁽⁴⁾ määrätään työpaikkojen turvamerkitöitä
koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten
määräysten lähentämisestä 25 päivänä heinäkuuta
1977 annetun neuvoston direktiivin 77/576/ETY sovel-
tamisalan tarkistamisesta ja laajentamisesta⁽⁵⁾,

neuvosto otti 21 päivänä joulukuuta 1987 antamassaan
työturvallisuutta, työhygieniää ja työterveyshuoltoa kos-
kevassa päätöslauselmassa huomioon⁽⁶⁾ komission aiko-
muksen tehdä sille lähitulevaisuudessa ehdotus edellä
mainitun direktiivin tarkistamiseksi ja laajentamiseksi,

direktiivi 77/576/ETY on korvattava tällä direktiivillä
yhtenäisyyden ja selkeyden vuoksi,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 53, 28.2.1991, s. 42 ja
EYVL N:o C 279, 26.10.1991, s. 13

⁽²⁾ EYVL N:o C 240, 16.9.1991, s. 102 ja
EYVL N:o C 150, 15.6.1992

⁽³⁾ EYVL N:o C 159, 17.6.1991, s. 9
EYVL N:o C 28, 3.2.1988, s. 3

⁽⁴⁾ EYVL N:o C 28, 3.2.1989, s. 1

⁽⁵⁾ EYVL N:o L 229, 7.9.1977, s. 12, sellaisena kuin se on vii-
meksi muutettuna komission direktiivillä 79/640/ETY
(EYVL N:o L 183, 19.7.1979, s. 11).

⁽⁶⁾ EYVL N:o C 28, 3.2.1989, s. 1

tämä direktiivi on sellainen erityisdirektiivi, jota tarkoitetaan toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa⁽⁷⁾; mainitun direktiivin säännöksiä sovelletaan kokonaisuudessaan työssä käytettyihin turvallisuus- ja/tai terveystarkkailuihin, sanotun kuitenkin rajoittamatta tässä direktiivissä olevien ankarampien tai erityissäännösten soveltamista,

neuvoston olemassa olevat säännöt koskevat pääasiassa turvakylttejä ja esteiden ja vaarallisten paikkojen merkitsemistä, ja rajoittuvat suppeaan määrään merkkityyppejä,

tästä rajoituksesta seuraa, että tiettyjä vaaroja ei ole merkitty asianmukaisesti; siksi uusia merkinantotapoja on otettava käyttöön, jotta työnantajat ja työntekijät voisivat tunnistaa työssä turvallisuutta ja/tai terveyttä vaarantavat tekijät ja välttää niitä,

turvallisuus- ja/tai terveystarkkailut ovat tarpeen silloin, kun vaaroja ei voida riittävästi vähentää kollektiiviseen suoje-
luun tarkoitetuilla tekniikoilla tai työn organisoinnissa käytettävillä toimenpiteillä, menetelmillä tai menettelyillä,

jäsenvaltioissa käytettävien turvallisuus- ja/tai terveystarkkailujen väliset erot johtavat epävarmuuteen, joka saattaa entisestään lisääntyä työntekijöiden liikkua vapaasti sisämarkkinoilla,

standardoitujen merkkien käyttö työssä auttaa yleensä vähentämään vaaroja, jotka aiheutuvat työntekijöiden välisistä kielijä kulttuurieroista,

tällä direktiivillä edistetään käytännössä sisämarkkinoiden sosiaalisen ulottuvuuden kehittämistä, ja

päätöksen 74/325/ETY⁽⁸⁾ mukaisesti, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Espanjan ja Portugalin liittymisasiakirjalla, komissio kuulee työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyshuollon neuvoa-antavaa komiteaa tehtäessä ehdotuksia näistä kysymyksistä,

⁽⁷⁾ EYVL N:o L 183, 29.6.1989, s. 1

⁽⁸⁾ EYVL N:o L 185, 9.7.1974, s. 15

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Tarkoitus

1. Tässä direktiivissä, joka on yhdeksäs direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi, vahvistetaan työssä käytettävien turva- ja/tai terveysmerkkejä koskevat vähimmäisvaatimukset.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta vaarallisten aineiden ja valmisteiden, tuotteiden ja/tai laitteiden markkinoille saattamiseen liittyviin merkkeihin, ellei muissa yhteisön säännöksissä tähän erityisesti viitata.

3. Tätä direktiiviä ei sovelleta maantie-, rautatie-, sisävesi-, meri- tai lentokuljetuksen säätelemisessä käytettyihin merkkeihin.

4. Direktiivin 89/391/ETY säädöksiä sovelletaan kokonaisuudessaan koko 1 kohdassa tarkoitettulla soveltamisalalla, sanotun kuitenkin rajoittamatta tässä direktiivissä olevien ankarampien tai erityissäännösten soveltamista.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) "turvallisuus- ja/tai terveysmerkeillä" merkkejä, jotka viittaavat tiettyyn kohteeseen, toimintaan tai tilanteeseen ja antavat tietoa tai ohjeita työturvasta ja/tai -terveydestä kyltin, värin, valo- tai äänimerkin, suullisen tiedottamisen tai käsimerkin avulla tilanteesta riippuen,
- b) "kieltomerkillä" merkkiä, jolla kielletään vaaraa aiheuttava tai vaaraa todennäköisesti aiheuttava toiminta,
- c) "varoituserkillä" vaarasta tai vaaran mahdollisuudesta varoittavaa merkkiä,
- d) "käskymerkillä" merkkiä, jolla määrätään tietystä velvoitteesta,
- e) "häätötilanteisiin tarkoitettulla merkillä tai ensiapumerkillä" merkkiä, joka osoittaa vaaratilanteessa poistumistien tai ensiapu- tai pelastusvarusteiden sijainnin,
- f) "tiedotuserkillä" merkkiä, jossa on muita kuin b—e kohdassa tarkoitettuja tietoja,

- g) "kyltillä" merkkiä, joka geometrisen muodon, värien ja symbolin tai kuvan yhdistelmällä välittää tietyn sanoman ja jonka havaitseminen taataan tarpeeksi voimakkaalla valaistuksella,
- h) "täydentävällä kyltillä" kylttiä, jota käytetään yhdessä jonkin g kohdassa tarkoitetun kyltin kanssa ja joka antaa täydentävää tietoa,
- i) "turvavärillä" väriä, jolle on annettu erityinen merkitys,
- j) "symbolilla tai kuvalla" kuvaa, joka esittää tiettyä tilannetta tai määrää tietystä velvoitteesta ja jota käytetään kyltissä tai valaistulla pinnalla,
- k) "valomerkillä" läpinäkyvistä tai läpikuultavista materiaaleista valmistetun sisäpuolelta tai takaapäin valaistun, valaisevan pinnan vaikutelman laitteen lähettämää merkkejä,
- l) "äänimerkillä" tähän tarkoitukseen suunnitellun laitteen ihmisääntä tai keinotekoisia ääntä käyttäen lähettämää tai välittämää koodattua äänimerkkiä.
- m) "suullisella viestinnällä" ihmisäänien tai keinotekoisien äänien välittämää ennalta määrättyä puhuttua viestiä,
- n) "käsimerkillä" käsivarsien ja/tai käsien koodattua liikkettä ja/tai asentoa, jolla ohjataan sellaisia tehtäviä suorittavia henkilöitä, joihin sisältyy työntekijöihin kohdistuvan vaaran mahdollisuus tai vaara.

II JAKSO

TYÖNANTAJAN VELVOLLISUUDET

3 artikla

Yleiset säännöt

1. Työnantajien on järjestettävä tässä direktiivissä säädetyt turvallisuus- ja/tai terveysmerkit tai varmistettava, että tällaisia merkkejä on käsillä, kun vaaran mahdollisuutta ei voida poistaa eikä riittävästi rajoittaa kollektiiviseen suojeluun tarkoitetuilla tekniikoilla tai työn organisoimisessa käytettävillä toimenpiteillä, menetelmillä tai menettelyillä.

Työnantajien on otettava huomioon direktiivin 89/391/ETY 6 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti tehty vaarojen arviointi.

2. Maantie-, rautatie-, sisävesi-, meri- ja lentokuljetuksissa käytettäviä merkkejä on käytettävä näihin kuljetu-

smuotoihin yrityksissä ja/tai laitoksissa, jos siihen on ai-
hetta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta liitteen V sovel-
tamista.

4 artikla

Ensimmäistä kertaa käytettävät turvallisuus- ja/tai terveysmerkit

Turvallisuus- ja/tai terveysmerkin, jota käytetään työssä
ensimmäistä kertaa 11 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä
alakohdassa tarkoitettuna ajankohtana tai sen jälkeen, on
täytettävä liitteissä I–IX säädetyt vähimmäisvaatimukset,
sanotun kuitenkaan rajoittamatta 6 artiklan soveltamista.

5 artikla

Jo käytössä olevat turvallisuus- ja/tai terveysmerkit

Turvallisuuden ja/tai terveyden suojelumerkin, joka oli
jo käytössä työssä ennen 11 artiklan 1 kohdan ensimmäi-
sessä alakohdassa tarkoitettua ajankohtaa, on täytettävä
liitteissä I–IX säädetyt vähimmäisvaatimukset viimeis-
tään kahdeksantoista kuukauden kuluttua tästä ajan-
kohdasta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 6 artiklan
soveltamista.

6 artikla

Poikkeamismahdollisuus

1. Jäsenvaltiot voivat, yritysten toiminnan luonteen ja/
tai koon huomioon ottaen, määrittellä yritysryhmiä, jotka
voivat korvata täysin, osittain tai väliaikaisesti tässä di-
rektiivissä säädetyt valomerkit ja/tai äänimerkit
vaihtoehtoisilla toimenpiteillä, jotka takaavat samantasoi-
sen suojan.

2. Kuultuaan työmarkkinaosapuolia jäsenvaltiot voivat
tehdä poikkeuksia soveltaessaan liitteessä VIII olevaa
2 kohtaa ja/tai liitteessä IX olevaa 3 kohtaa, antamalla
säädöksiä vaihtoehtoisista toimenpiteistä, jotka takaavat
samantasoisien suojan.

3. Jäsenvaltioiden on kuultava kansallisten lakien ja/tai
käytännön mukaisesti työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä
pannessaan täytäntöön 1 kohdan.

7 artikla

Työntekijöille tiedottaminen ja heille annettava koulutus

1. Työntekijöille ja/tai heidän edustajilleen on ilmoitet-
tava kaikista toimista, jotka koskevat työssä käytettäviä
turva- ja/tai terveysmerkkejä, sanotun kuitenkaan rajoit-
tamatta direktiivin 89/391/ETY 10 artiklan soveltamista.

2. Työntekijöille on annettava tarkoituksenmukaista
koulutusta, erityisesti erikoisohjeita työssä käytettävistä
turvallisuusja/tai terveysmerkeistä, sanotun kuitenkaan
rajoittamatta direktiivin 89/391/ETY 12 artiklan sovelta-
mista.

Erityisesti ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettussa kou-
lutuksessa on käsiteltävä merkkien merkitystä, erityisesti
jos merkinantoon käytetään sanoja, sekä käyttäytymistä
yleensä ja erityistapauksissa.

8 artikla

Työntekijöiden kuuleminen ja osallistuminen

Työntekijöitä ja/tai heidän edustajiaan on kuultava ja
heidän on sallittava osallistua tässä direktiivissä ja siihen
kuuluviissa liitteissä I–IX tarkoitettujen asioiden käsitte-
lyyn direktiivin 89/391/ETY 11 artiklan mukaisesti.

III JAKSO

ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ

9 artikla

Liitteiden muuttaminen

1. Liitteisiin I–IX tehtävät pelkästään tekniset muutok-
set, jotka johtuvat:

— työssä käytettävien turva- ja/tai terveysmerkkien
suunnittelun ja niitä välittämään tarkoitettujen väli-
neiden tai laitteiden valmistuksen teknistä yhdenmu-
kaistamista ja standardointia koskevien direktiivien
antamisesta

ja/tai

— tekniikan kehityksestä sekä kansainvälisten määräys-
ten tai vaatimusten ja työssä käytettäviä turva- ja/tai
terveysmerkkejä koskevan tietämyksen muuttumi-
sesta,

on annettava direktiivin 89/391/ETY 17 artiklassa sää-
dettyä menettelyä noudatetaan.

10 artikla

1. Direktiivi 77/576/ETY kumotaan 11 artiklan 1 koh-
dan ensimmäisessä alakohdassa säädettynä päivänä.

Kuitenkin 5 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa mainitun
direktiivin soveltamista jatketaan enintään kahdeksan-
toista kuukauden ajan tämän ajankohdan jälkeen.

2. Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauk-
sina tämän direktiivin vastaaviin säännöksiin.

*11 artikla***Loppusäännökset**

1. Jäsenvaltioiden on saatettava voimaan tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 24 päivänä kesäkuuta 1994.

Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niitä virallisesti julkaistaessa niihin on liitettävä viittaus tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kirjallisina ne kansalliset säännökset, jotka ne ovat antaneet tai antavat tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä.

4. Joka viides vuosi jäsenvaltioiden on annettava komissiolle kertomus tämän direktiivin säännösten täytäntöönpanosta, jossa tuodaan esille työmarkkinaosapuolten

näkemykset. Komissio antaa asiasta tiedot Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyshuollon neuvoo-antavalle komitealle.

5. Komissio antaa määräajoin Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta ottaen huomioon 1—4 kohdan säännökset.

12 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 24 päivänä kesäkuuta 1992.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

José da SILVA PENEDA

LIITE I

YLEISET TYÖSSÄ KÄYTETTÄVIÄ TURVALLISUUS- JA/TAI TERVEYSMERKKEJÄ KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

1 Alkuhuomautukset

- 1.1 Silloin kun direktiivin 3 artiklan yleisessä säännössä vaaditaan terveys- ja/tai turvallisuusmerkkejä, niiden on oltava liitteessä II–IX yksilöityjen vaatimusten mukaiset.
- 1.2 Tässä liitteessä esitetään nämä vaatimukset, kuvataan turvallisuus- ja/tai terveysmerkkien erilaisia käyttötapoja ja annetaan yleisiä sääntöjä merkkien keskinäisestä vaihdettavuudesta ja yhdistettävyydestä.
- 1.3 Terveys- ja/tai turvallisuusmerkkejä saa käyttää ainoastaan direktiivissä määritellyn viestin tai tiedon välittämiseen.

2 Merkkityypit

2.1 Pysyvät merkit

- 2.1.1 Kieltoon, varoitukseen tai käskyyn liittyvät merkit sekä poistumisteiden ja ensiapupaikkojen sijaintiin ja tunnistamiseen liittyvät merkit on annettava pysyvästi kyltein.

Palontorjuntavälineiden ja -kaluston tunnistamiseksi niiden sijainti on merkittävä pysyvästi kyltein ja/tai turvallisuusvärillä.

- 2.1.2 Säiliöt ja putket on merkittävä liitteen III määräysten mukaisesti.

- 2.1.3 Paikat, joissa on vaara törmätä esteisiin tai pudota, on merkittävä pysyvästi turvavärillä ja/tai kylteillä.

- 2.1.4 Kulkureitit on merkittävä pysyvästi turvavärillä.

2.2 Tilapäiset merkit

- 2.2.1 Valomerkkejä, äänimerkkejä ja/tai suullista viestintää on tarvittaessa käytettävä merkitsemään vaaraa, erityisiä toimintakehotuksia ja ihmisten hätätapauksissa tapahtuvaa evakuointia, ottaen huomioon 3 kohdassa säädetty merkkien keskinäinen vaihdettavuus ja yhdisteltävyys.

- 2.2.2 Käsimerkkejä ja/tai suullista viestintää on käytettävä tarvittaessa ohjaamaan henkilöitä, jotka suorittavat vaaralle altistavia tai vaarallisia tehtäviä.

3 Merkkien keskinäinen vaihdettavuus ja yhdistely

- 3.1 Mitä tahansa seuraavista voidaan käyttää, jos niiden teho on sama:

— turvaväri tai kyltti merkitsemään kompastumisen tai putoamisen vaaraa,

— valomerkit, äänimerkit tai suullinen viestintä,

— käsimerkit tai suullinen viestintä.

- 3.2 Joitakin merkkityyppejä voi käyttää yhdessä, kuten:

— valomerkkejä ja äänimerkkejä,

— valomerkkejä ja suullista viestintää,

— käsimerkkejä ja suullista viestintää.

- 4 Jäljempänä olevan taulukon ohjeet koskevat kaikkia merkkejä, joissa käytetään jotakin turvaväriä:

Väri	Merkitys ja tarkoitus	Ohjeet ja täsmennykset
Punainen	Kielto	Vaarallinen käyttäytyminen
	Vaara	Pysähdy, lopeta, hätäkatkaisulaitteet Evakuo
	Palontorjuntavälineet	Tunnistus ja sijainti
Keltainen tai kullanuskea	Varoitus	Varo, ryhdy varotoimiin Tarkista
Sininen	Käskymerkki	Tietty käyttäytyminen tai toiminta Käytä henkilökohtaista suojarustusta
Vihreä	Poistumistiet Ensiapu	Ovet, poistumistiet, reitit, varusteet, laitteet
	Ei vaaraa	Paluu normaalitilaan

- 5 Merkin tehokkuutta ei saa vaarantaa
- 5.1 toisen samantyyppisen merkin tai lähteen läsnäolo, joka häiritsee näkyvyyttä tai kuuluvuutta; siksi erityisesti:
- 5.1.1 liian monien merkien asettamista toistensa välittömään läheisyyteen on vältettävä,
- 5.1.2 kahta valomerkkiä, jotka voidaan sekoittaa toisiinsa, ei saa käyttää samanaikaisesti,
- 5.1.3 valomerkkiä ei saa käyttää toisen samankaltaisen valonlähteen läheisyydessä,
- 5.1.4 kahta äänimerkkiä ei saa käyttää samanaikaisesti,
- 5.1.5 äänimerkkiä ei saa käyttää, jos taustamelua on liikaa,
- 5.2 merkien tai merkinantolaitteiden huono suunnittelu, riittämätön määrä, huono sijainti, huono kunto tai puutteellinen toiminta.
- 6 Merkit ja merkinantolaitteet on niiden laadun mukaisesti puhdistettava, huollettava, tarkastettava, korjattava ja tarvittaessa korvattava säännöllisesti, jotta ne säilyttäisivät niille ominaiset ja/tai toiminnalliset ominaisuutensa.
- 7 Asennettavien merkien ja merkinantolaitteiden määrä ja sijoittaminen riippuu vaaran mahdollisuuden tai vaarojen laajuudesta taikka katettavasta alueesta.
- 8 Virranlähdeä tarvitsevia merkkejä varten on taattava virran varalähde virran katkeamisen varalta, jos vaara ei poistu virran katkeamisen myötä.
- 9 Valomerkin ja/tai äänimerkin laukaiseminen osoittaa, milloin vaadittu toiminta on aloitettava; merkin on oltava toiminnassa niin kauan kuin toiminta kestää.
Valomerkit ja äänimerkit on heti jokaisen käytön jälkeen tehtävä toimintavalmiiksi.
- 10 Valomerkit ja äänimerkit on tarkistettava ennen kuin ne otetaan käyttöön ja sen jälkeen riittävän usein sen varmistamiseksi, että ne toimivat kunnolla ja että ne todella ovat tehokkaita.
- 11 Jos asianomaisten työntekijöiden näkö tai kuulo on huonontunut — myös henkilökohtaisen suojarustuksen käyttämisestä johtuen — on toteutettava tarkoituksenmukaiset täydentävät tai korvaavat toimenpiteet.
- 12 Tilat, huoneet tai aidatut alueet, joissa säilytetään merkittäviä määriä vaarallisia aineita tai valmisteita, on merkittävä asianmukaisella varoituskyltillä, joka on jokin liitteessä II olevasta 3.2 kohdassa luetelluista kylteistä, tai merkittävä liitteessä III olevan 1 kohdan mukaisesti, jolleivät yksittäisten pakkausten tai säiliöiden merkinnät riitä tähän tarkoitukseen.

LIITE II

KYLTTEJÄ KOSKEVAT YLEISET VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

1 Ominaispiirteet

- 1.1 Kylltien muodot ja värit on määritelty 3 kohdassa niiden erityistarkoituksia (kieltoa, varoitusta, käskyä, poistumistietä, hätätilannetta tai palontorjuntavälineitä tai -kalustoa osoittavat kyltit) huomioon ottaen.
- 1.2 Kuvien on oltava mahdollisimman yksinkertaisia ja niiden ymmärtämisen kannalta epäolennaiset yksityiskohdat on jätettävä niistä pois.
- 1.3 Käytettävät kuvat voivat olla jossain määrin erilaisia tai yksityiskohtaisempia kuin 3 kohdassa esitetyt, edellyttäen että ne välittävät saman merkityksen eikä ero tai sovellutus tee niitä vaikeammin ymmärrettäväksi.
- 1.4 Kyltit on valmistettava iskun- ja säänkestävästä sekä ympäristöolosuhteet kestävästä materiaalista.
- 1.5 Kylltien mittojen sekä väri- ja valo-ominaisuuksien on oltava sellaiset, että kyltit voidaan nähdä ja ymmärtää helposti.

2 Käyttöä koskevat vaatimukset

- 2.1 Kyltti on pääsääntöisesti asennettava sopivalle korkeudelle ja katseen linjan mukaiseen sijaintiin, ottaen huomioon mahdolliset esteet, joko yleisen vaara-alueen sisäänkäynnin kohdalle tai erityisen vaaran tai kohteen välittömään läheisyyteen, hyvin valaistuun ja helposti saavutettavaan ja näkyvään paikkaan.

On käytettävä fosforoituja värejä, heijastavia materiaaleja tai keinotekoisia valaistusta silloin, kun luonnonvalo on vähän, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 89/654/ETY soveltamista.

- 2.2 Kyltti on poistettava, kun sen perusteena olevaa ei enää ole.

3 Käytettävät kyltit

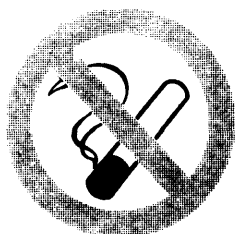
3.1 Kieltoimerkit

— Ominaispiirteet:

— pyöreä muoto

— musta kuva valkoisella taustalla, punaiset reunat ja merkin poikki kulkeva vinoviiva, joka vaakasuoraan nähden 45 asteen kulmassa (punaisen osan on peitettävä vähintään 35 % merkin pinnasta).

Käytettävät merkit

Tupakointi kielletty

Tupakointi ja avotulen teko kielletty

Jalankulku kielletty

Vedelläsammuttaminen kielletty

Juomakelvotonta vettä

Asiattomilta pääsy kielletty

Liikkuvilta ajoneuvoilta pääsy kielletty

Ei saa koskea

3.2 Varoitusmerkit

— Ominaispiirteet:

— kolmiomainen muoto

— musta kuva keltaisella taustalla, mustat reunat (keltainen osa peittää vähintään 50 % merkin pinnasta).

Syttyvääainetta tai korkea lämpötila^(*)

Räjähtävääainetta

Myrkyllistäainetta

Syövyttävää ainetta

Radioaktiivista ainetta

Riippuva taakka

^(*) Korkeata lämpötilaa osoittavan erityisen merkin puuttuessa.

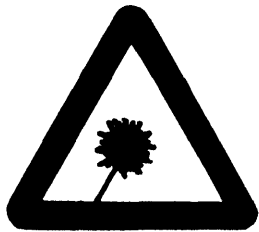
Liikkuvia ajoneuvoja

Vaarallinen jännite

Yleinen varoitusmerkki

Lasersäteilyä

Hapettavia aineita

Ei-ionisoivaa säteilyä

Vahva magneettikenttä

Kompastumisen vaara

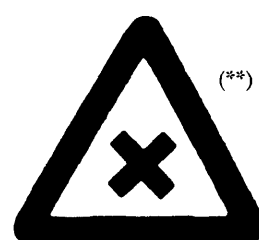
Putoamisen vaara

Biologinen vaara

Alhainen lämpötila

Haitallista tai
ärsyttävääainetta

3.3 Käskymerkit

— Ominaispiirteet:

— pyöreä muoto

— valkoinen kuva sinisellä taustalla (sinisen osan on peitettävä vähintään 50% merkin pinnasta).

(*) Kuva, josta säädetään työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät altistumiseen biologisille aineille työssä 26 päivänä marraskuuta 1990 annetussa neuvoston direktiivissä 90/679/ETY (seitsemäs direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)/EYVL L 374, 31.12.1990, s. 1)

(**) Tämän merkin tausta saa poikkeuksellisesti olla kullanuskea, mikäli se on perusteltua merkin erottamiseksi samanlaisesta tieturvallisuusmerkistä.

Silmiensuojaimien käyttöpakko

Suojakypärän käyttöpakko

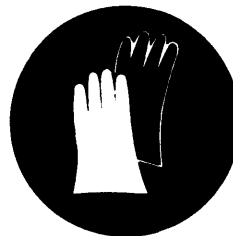
Kuulonsuojainten käyttöpakko

Hengityksensuojaimen käyttöpakko

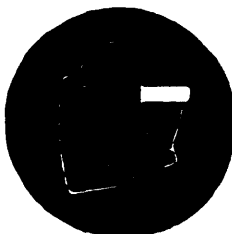
Suojajalkineiden käyttöpakko

Suojakäsineiden käyttöpakko

Suojahaalareiden käyttöpakko

Kasvonsuojaimen käyttöpakko

Turvavaljaiden käyttöpakko

Jalankulku tätätietä

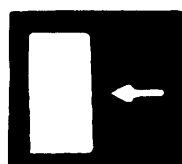
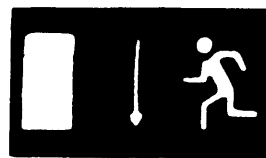
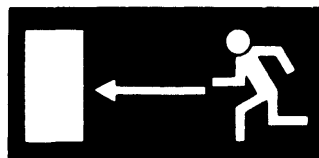

Yleinen käskymerkki (joka on tarvitta-essa yhdistettävätoiseen merkkiin)

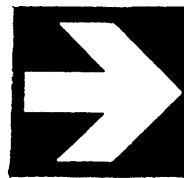
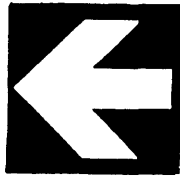
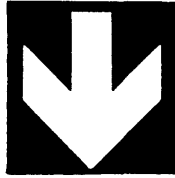
3.4 *Hätätilanteisiin tarkoitetut merkit*

— Ominaispiirteet:

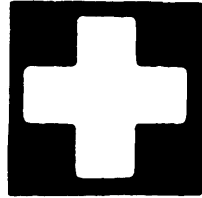
- suorakulmainen tai neliömäinen muoto
- valkoinen kuva vihreällä taustalla (vihreän osan on peitettävä vähintään 50 % merkin pinnasta).

Käytettävät merkit

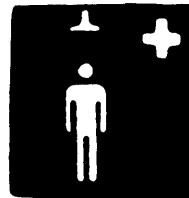
Poistumisreitti/poistumistie
Tätä tietä (täydentävä merkki)

Ensiapu

Paarit

Turvasuihku

Silmien pesu

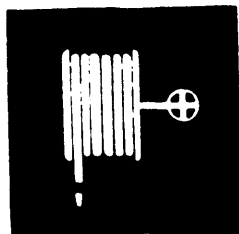

Hätäpuhelin

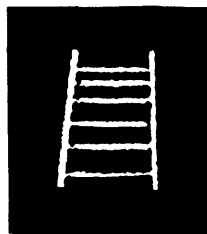
3.5 Palontorjuntamerkit

Ominaispiirteet:

- suorakulmainen tai neliömäinen muoto
- valkoinen kuva punaisella taustalla (punaisen osan on peitettävä vähintään 50 % merkin pinnasta).

Paloletku

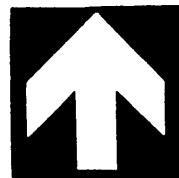
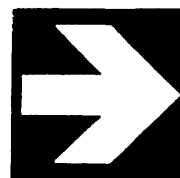
Tikkaat

Tulensammutin

Palohälytyspuhelin

Tätä tietä
(täydentävä merkki)

LIITE III

SÄILIÖISSÄ JA PUTKISSA KÄYTETTÄVIÄ MERKKEJÄ KOSKEVAT
VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

1. Direktiiveissä 67/548/ETY⁽¹⁾ ja 88/379/ETY⁽²⁾ määriteltyjä vaarallisia aineita tai valmisteita varten ja tällaisten vaarallisten aineiden tai valmisteiden varastoimiseksi työssä käytettävät säiliöt sekä vaarallisia aineita ja valmisteita sisältävät tai kuljettavat näkyvissä olevat putket on varustettava merkinnöillä näiden direktiivien mukaisesti (kuva tai tunnus värillistä taustaa vasten).

Mitä ensimmäisessä alakohdassa määrätään ei koske säiliöitä, joita käytetään työssä lyhyitä aikoja, eikä säiliöitä, joiden sisältö muuttuu usein, edellyttäen että toteutetaan riittävät asianmukaiset vaihtoehtoiset toimenpiteet, erityisesti tiedottamista ja/tai kouluttamista varten, jotka takaavat samantasoisien suojan.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut merkinnät voidaan:

- korvata liitteen II mukaisilla varoitusmerkeillä, käyttäen samoja kuvia tai symboleja,
- täydentää lisätiedoilla kuten vaarallisen aineen tai valmisteiden nimellä ja/tai kaavalla sekä yksityiskohtaisilla tiedoilla niiden vaarallisuudesta,
- täydentää tai korvata merkeillä, jotka ovat sovellettavissa kaikkialla yhteisössä vaarallisten aineiden tai valmisteiden kuljettamiseen, silloin kun säiliöitä kuljetetaan työpaikalla.

2. Merkinnät on tehtävä seuraavasti:

- näkyvällä puolella/näkyvillä puolilla,
- niin, että ne ovat taipumattomia, itsekiinnittyviä tai maalattuja.

3. Tämän liitteen 1 kohdassa tarkoitettuihin merkintöihin sovelletaan tarvittaessa liitteessä II olevassa 1.4 kohdassa määritettyjä ominaispiirteitä ja liitteessä II olevassa 2 kohdassa määrättyjä kylttien käyttöä koskevia vaatimuksia.

4. Putkissa käytettävät merkinnät on sijoitettava näkyvästi vaarallisimpien kohtien, kuten läppien ja saumojen, läheisyyteen riittävin välein, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1, 2 ja 3 kohdan soveltamista.

5. Tilat, huoneet tai aidatut alueet, joissa säilytetään merkittäviä määriä vaarallisia aineita tai valmisteita on merkittävä asianmukaisella varoitusmerkillä, joka on jokin liitteessä II olevassa 3.2 kohdassa luetelluista, tai merkittävä liitteessä III olevan 1 kohdan mukaisesti, elleivät yksittäisten pakkausten tai säiliöiden merkinnät riitä tähän tarkoitukseen, ottaen huomioon mittasuhteita koskevassa liitteessä II olevan 1.5 kohdan.

Varastoja, joissa säilytetään suuria määriä vaarallisia aineita tai valmisteita, voidaan osoittaa yleistä vaaraa tarkoittavalla varoitusmerkillä.

Edellä tarkoitettut kyltit tai merkinnät on sijoitettava joko varastointialueen välittömään läheisyyteen tai varastotilaan johtavaan oveen.

(¹) EYVL N:o L 196, 16.8.1967, s. 1

(²) EYVL N:o L 187, 16.7.1988, s. 14

*LIITE IV***PALONTORJUNTAVÄLINEIDEN TUNNISTAMISTA JA SIJaintIA KOSKEVAT
VÄHIMMÄISVAATIMUKSET****1. Alkubuoautus**

Tätä liitettä sovelletaan ainoastaan vain palontorjuntaan tarkoitettuihin välineisiin.

2. Palontorjuntavälineet on voitava tunnistaa välineiden väristä ja asettamalla sijaintia osoittavasta kyltistä ja/tai kyseisten välineiden säilytyspaikkojen tai näiden sisäänkäyntien merkitsemiseen käytetystä väristä.
  3. Näiden välineiden merkitsemiseen käytettävä väri on punainen.
Punaisen alueen on oltava riittävän laaja, jotta välineet voidaan tunnistaa helposti.
  4. Liitteessä II olevassa 3.5 kohdassa säädettyjä kylttejä on käytettävä näiden välineiden sijainnin merkitsemiseen.
-

LIITE V

**ESTEIDEN JA VAARALLISTEN PAIKKOJEN SEKÄ KULKUREITTIIEN MERKITSEMISTÄ
KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET****1 Esteiden ja vaarallisten paikkojen merkitseminen**

- 1.1 Paikat, joissa on vaara törmätä esteisiin, pudota tai jäädä putoavien esineiden alle, on merkittävä vuorottaisin keltaisin ja mustin taikka vuorottaisin punaisin ja valkoisin viivoin niillä yrityksen rakennetuilla alueilla, joihin työntekijät pääsevät työaikana.
- 1.2 Merkkien mitoissa on otettava huomioon kyseisen esteen tai vaarallisen alueen mittasuhteet.
- 1.3 Keltaisten ja mustien taikka punaisten ja valkoisten viivojen on oltava noin 45°:n kulmassa ja keskenään suunnilleen samansuuruiset.
- 1.4 Esimerkki:

2 Kulkureittien merkitseminen

- 2.1 Silloin kun tilojen käyttö ja niiden varusteet niin edellyttävät työntekijöiden suojelemiseksi, kulkuvälineille tarkoitetut kulkureitit on merkittävä selvästi jatkuvilla viivoilla, joihin on käytetty selvästi näkyvää väriä, mieluiten valkoista tai keltaista, ottaen huomioon taustan väri.
- 2.2 Viivat on sijoitettava ottaen huomioon tarpeelliset turvallisuusvälit kaikkien paikalla mahdollisesti liikkuvien kulkuneuvojen ja minkä tahansa mahdollisesti lähellä sijaitsevan esineen sekä jalankulkijoiden ja kulkuvälineiden välillä.
- 2.3 Rakennettujen alueiden ulkopuolella sijaitsevat pysyvästi käytetyt kulkureitit on merkittävä samalla tavalla, siinä määrin kuin se on tarpeellista, jollei niitä ole varustettu asianmukaisilla puomeilla tai päällysteellä.

LIITE VI

VALOMERKKEJÄ KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

- 1 **Ominaispiirteet**
  - 1.1 Valomerkistä säteilevän valon on muodostettava sovelias vastakohta ympäristönsä valon kanssa merkin aiottujen käyttöolosuhteiden mukaan, aiheuttamatta kuitenkaan häikäisyä liiallisen valomäärän vuoksi tai huonoa näkyvyyttä riittämättömän valomäärän vuoksi.
  - 1.2 Valaistun alueen, joka lähettää merkin, on joko oltava yksivärinen tai siinä on kuva tiettyä taustaa vasten.
  - 1.3 Yhtenäisen värin on oltava liitteessä I olevan 4 kohdan värien merkityksiä koskevan taulukon mukainen.
  - 1.4 Samoin, jos merkki sisältää kuvan, tämän on täytettävä kaikki liitteen II asiaankuuluvat määräykset.
- 2 **Käyttöä koskevat erityissäännöt**
  - 2.1 Jos laite voi lähettää sekä jatkuvia että vilkkuvia merkkejä, vilkkuvaa merkkiä on käytettävä ilmoittamaan suurempaa vaaran astetta tai kiireellisempää tarvetta vaadittuun/määrättyyn tekoon tai toimintaan kuin jatkuvaa merkkiä.

Vilkkuvan valokilven kunkin välähdyksen ja niiden lähettämistiheyden on oltava sellaisia, että

    - viesti on selvästi ymmärrettävissä ja
    - sekaantumisen vaara joko eri valomerkkien tai jatkuvan valomerkin kanssa voidaan välttää.
  - 2.2 Jos vilkkuvaa valoa käytetään äänimerkin sijaan tai sen kanssa, on käytettävä samanlaisia merkkikoodeja.
  - 2.3 Vakavan vaaran sattuessa valomerkkejä lähettäviä laitteita on erityisesti valvottava tai ne on varustettava varalampulla.

LIITE VII

ÄÄNIMERKKEJÄ KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

- 1 **Ominaispiirteet**
  - 1.1 Äänimerkkien on:
    - a) oltava äänenvoimakkuudeltaan selvästi korkeampia kuin taustamelun, niin että ne ovat kuultavissa olematta kuitenkaan liian voimakaita tai piinaavia,
    - b) oltava helposti tunnistettavia, erityisesti ottaen huomioon sykäysten pituus ja sykäys- tai sykäyskoosteiden väliin jäävä aika, sekä oltava helposti erotettavissa kaikista muista äänimerkeistä ja austamelusta.
  - 1.2 Jos laite pystyy päästämään äänimerkin vaihtelevilla tai jatkuvilla taajuuksilla, vaihtelevaa taajuutta on käytettävä ilmoittamaan suurempaa vaaran astetta tai kiireellisempää tarvetta vaadittuun/määrättyyn tekoon tai toimintaan kuin jatkuvaa taajuutta.
- 2 **Käyttökoodi**

Evakuointia tarkoittavan äänen on oltava jatkuva.

LIITE VIII

SUULLISTA VIESTINTÄÄ KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

1 Ominaispiirteet

- 1.1 Suullinen viestintä puhujan tai viestittäjän ja yhden tai useamman kuulijan välillä muodostuu lyhyistä teksteistä, lauseista, sanaryhmistä ja/tai yksittäisistä, mahdollisesti koodatuista, sanoista.
- 1.2 Puhuttujen viestien on oltava mahdollisimman lyhyitä, yksinkertaisia ja selviä; puhujan suullisten taitojen ja kuulijoiden kuulokyvyn on oltava sellaisia, että luotettava suullinen viestintä voidaan taata.
- 1.3 Suullinen viestintä on suoraa (ihmisääni) tai epäsuoraa (ihmisääni tai keinotekoinen ääni, joka lähetetään millä tahansa sopivalla keinolla).

2 Käyttöä koskevat erityissäännöt

- 2.1 Kyseessä olevien henkilöiden on hallittava hyvin käytettävä kieli, jotta he kykenevät ääntämään puhutun viestin ja ymmärtämään sen oikein ja sen seurauksena käyttäytymään terveyden suojelun ja/tai turvallisuuden kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.
- 2.2 Jos suullista viestintää käytetään eleiden sijasta tai yhdessä niiden kanssa, olisi käytettävä seuraavallaisia koodisanoja:

— loita	käskyn alkamisen ilmoittamiseksi
— pysäytä	liikkeen keskeyttämiseksi tai lopettamiseksi
— lopeta	toiminnan lopettamiseksi
— nosta	kuorman nostamiseksi
— laske	kuorman laskemiseksi
— eteenpäin	näiden liikkeiden merkitystä on tarvittaessa selvennettävä vastaavilla käsimerkeillä
— taaksepäin	
— oikealle	
— vasemmalle	
— vaara	häätäpysähdystä varten
— nopeasti	liikkeen nopeuttamiseksi turvallisuussyistä

LIITE IX

KÄSIMERKKEJÄ KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

1 Ominaispiirteet

Käsimerkkien on oltava tarkkoja, yksinkertaisia, laajoja, helppoja esittää ja ymmärtää sekä erotettava selvästi toisistaan.

Jos molempia käsivarsia käytetään samanaikaisesti, niiden täytyy liikkua symmetrisesti ja samalla kertaa vain yhtä käsimerkkiä varten.

Käytetyt merkit voivat, edellä mainitut ominaispiirteet huomioon ottaen, poiketa jossain määrin 3 kohdassa esitetystä merkeistä tai olla näitä yksityiskohtaisempia, edellyttäen, että niiden merkitys ja ymmärrettävyys ovat vähintään sama.

2 Käyttöä koskevat erityissäännöt

2.1 Henkilö, joka antaa merkkejä, jäljempänä ”merkinantaja”, käyttää käsivarsien/käsien liikkeitä toimintaohjeiden antamiseen henkilölle, joka vastaanottaa merkkejä, jäljempänä ”toimija”.

2.2 Merkinantajan on voitava katsella kaikkia työtoimintoja joutumatta vaaraan niiden vuoksi.

2.3 Merkinantajan tehtävien on keskityttävä yksinomaan toimintojen ohjaamiseen ja lähellä olevien työntekijöiden turvallisuuden takaamiseen.

2.4 Jos 2.2 kohdan ehtoja ei täytetä, on käytettävä yhtä tai useampaa ylimääräistä merkinantajaa.

2.5 Toimijan täytyy pysäyttää meneillään oleva toiminto kysyäkseen uusia ohjeita silloin, kun hän ei voi taata riittävää turvallisuutta toteuttaessaan saamia määräyksiä.

2.6 Käsimerkkien antoon käytettävät lisävarusteet

Toimijan on voitava havaita merkinantaja vaikeuksitta.

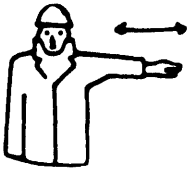

Merkinantajan on käytettävä yhtä tai useampaa selvästi näkyvää tunnusmerkkiä kuten takkia, kypärää, hihoja tai käsinauhoja tai merkinantokeppejä.

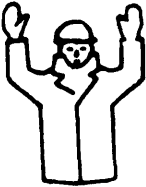
Tunnusmerkkien on oltava kirkasvärisiä, mielellään yhdenmukaisia, ja ainoastaan merkinantajan käytössä.

3 Käytettävät koodatut käsimerkit*Alkubuumautus:*

Seuraavat koodatut käsimerkit eivät rajoita muiden, yhteisön alueella, erityisesti tietyillä toimialoilla, sovellettavien ja samoja toimintoja merkitsevien koodien käyttöä.

Merkitys	Kuvaus	Kuva
A Yleiset merkit		
ALOITA Huomio Käskyn alkaminen	molemmat kädet on levitetty vaakasuoraan, kämmenet eteenpäin	
LOPETA Keskeytys Liikkeen lopetus	oikea käsivarsi osoittaa ylös, kämmen eteenpäin	
LOPPU toiminnon	molemmat kädet vastakkain rinnan korkeudella	
B Pystysuorat liikkeet		
NOSTA	oikea käsivarsi osoittaa ylöspäin, kämmen eteenpäin, ja tekee hitaasti ympyrän	
LASKE	oikea käsivarsi osoittaa alaspäin, kämmen sisäänpäin, ja tekee hitaasti ympyrän	
PYSTYSUORA ETÄISYYS	kädet osoittavat kyseisen etäisyyden	

Merkitys	Kuvaus	Kuva
C Vaakasuorat liikkeet		
LIIKU ETEENPÄIN	molemmat käsivarret taivutetaan, kämmenet ylöspäin, kädet tekevät kyynärpäistä lähtien hitaita liikkeitä kehoa kohti	
LIIKU TAAKSEPÄIN	molemmat käsivarret taivutetaan kämmenet alaspäin ja kädet kyynärpäistä lähtien tekevät hitaita liikkeitä kehosta pois päin	
OIKEALLE	merkinantajasta oikea käsivarsi ojennetaan suunnilleen vaakasuoraan, kämmen alaspäin, ja tehdään hitaita pieniä liikkeitä oikealle	
VASEMMALLE	merkinantajasta vasen käsivarsi ojennetaan suunnilleen vaakasuoraan, kämmenpuoli alaspäin, ja tehdään hitaita pieniä liikkeitä vasemmalle	
VAAKASUORA ETÄISYYS	kädet osoittavat kyseisen etäisyyden	

Merkitys	Kuvaus	Kuva
D Vaara		
VAARA Hätäpysäytys	molemmat käsivarret osoittavat ylöspäin, kämmenet eteenpäin	
NOPEASTI	kaikki koodatut käsimerkit tehdään nopeammin	
HITAASTI	kaikki koodatut käsimerkit tehdään hitaammin	